

Vývoj mezd v jednotlivých krajích České republiky s důrazem na kraj Moravskoslezský

Doc. Ing. Pavel Tuleja, Ph. D.
Ing. Karin Gajdová

Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Slezská univerzita v Opavě

Úvod

- V reálně fungující ekonomice je vývoj nominálních mezd považován za jeden z významných indikátorů ukazujících na „zdraví“ příslušné ekonomiky.
- Nominální mzda = peněžní odměna vyplacená za pracovní výkon vymezený dohodou mezi zaměstnavatelem a pracovníkem.
- Struktura příspěvku:
 - 1) Teoretická východiska
 - 2) Mzdy v krajích ČR
 - 3) Mzdy v Moravskoslezském kraji
- Data získána z Českého statistického úřadu
- Podnikatelská sféra
- Územní jednotky NUTS3 v České republice

Průměrná hrubá měsíční mzda v NUTS3 v letech 2002-2011 (průměr, Kč)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	průměr
ČR	17 295	18 532	19 410	20 251	21 582	23 267	24 833	25 123	25 279	24 128	21 970
PHA	24 833	26 502	26 972	28 260	31 173	33 553	35 905	36 658	36 124	33 546	31 353
STČ	18 075	19 128	20 324	21 579	22 811	25 035	26 445	26 671	27 001	25 651	23 272
JHČ	16 764	17 305	18 533	19 333	20 070	21 467	22 767	22 951	23 418	23 199	20 581
PLK	17 707	18 720	19 359	20 253	21 719	23 330	25 015	25 176	25 482	24 036	22 080
KVK	16 791	17 549	18 070	18 583	20 778	22 099	22 848	22 926	22 498	21 723	20 387
USK	16 874	18 199	19 120	19 677	21 399	22 614	24 198	24 593	24 874	23 174	21 472
LBK	16 895	17 787	18 826	19 327	20 645	22 944	24 671	25 332	25 089	23 422	21 494
HKK	16 575	17 686	18 394	19 429	20 087	21 735	23 148	23 386	23 950	22 837	20 723
PAK	15 885	17 561	17 979	19 105	19 943	21 520	23 382	24 120	23 537	22 978	20 601
VYS	15 571	16 718	18 360	18 715	19 988	21 733	23 493	23 760	23 944	22 918	20 520
JHM	16 486	18 289	19 154	20 272	21 583	23 303	25 109	25 700	26 223	24 651	22 077
OLK	16 470	17 893	18 908	19 351	20 923	22 282	23 866	24 001	23 997	22 825	21 052
ZLK	16 431	17 927	18 642	19 786	20 220	21 614	22 744	22 572	23 219	22 655	20 581
MSK	16 772	18 180	19 100	19 838	20 811	22 514	24 075	23 873	24 554	24 174	21 389

Průměrná hrubá měsíční mzda v krajích ČR

	průměr
ČR	21 970
PHA	31 353
STČ	23 272
JHČ	20 581
PLK	22 080
KVK	20 387
USK	21 472
LBK	21 494
HKK	20 723
PAK	20 601
VYS	20 520
JHM	22 077
OLK	21 052
ZLK	20 581
MSK	21 389

- Průměrná hrubá měsíční mzda za roky 2002-2011: 21 970Kč
- 5 skupin krajů (dle průměrů za roky 2002-2011):
 - 1) Kraje s extrémně vysokou mzdou (*Hl. m. Praha*)
 - 2) Kraje s vysokou mzdou (*Středočeský kraj*)
 - 3) Kraje s průměrnou mzdou (*Plzeňský a Jihomoravský kraj*)
 - 4) Kraje s mírně podprůměrnou mzdou (*Liberecký, Ústecký a Moravskoslezský kraj*)
 - 5) Kraje s podprůměrnou mzdou (*Olomoucký, Královehradecký, Pardubický, Zlínský a Jihočeský kraj, Kraj Vysočina a Karlovarský kraj*)

Nejvyšší průměrná mzda

- Hl. m. Praha a Středočeský kraj
 - Výsadní postavení je dáno především hospodářským postavením těchto regionů v celé České republice
 - Sídla firem a významných institucí → odráží se ve vyšším mzdovém ohodnocení těchto pracovníků
 - Středočeský kraj výrazně „těží“ ze svých přímých hospodářských vazeb na Hl. m. Prahu, pro niž je významným zdrojem pracovních sil

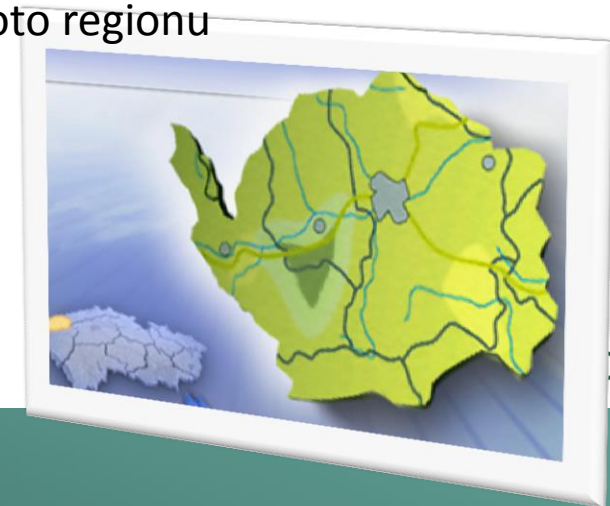
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	průměr
PHA	24 833	26 502	26 972	28 260	31 173	33 553	35 905	36 658	36 124	33 546	31 353
STČ	18 075	19 128	20 324	21 579	22 811	25 035	26 445	26 671	27 001	25 651	23 272

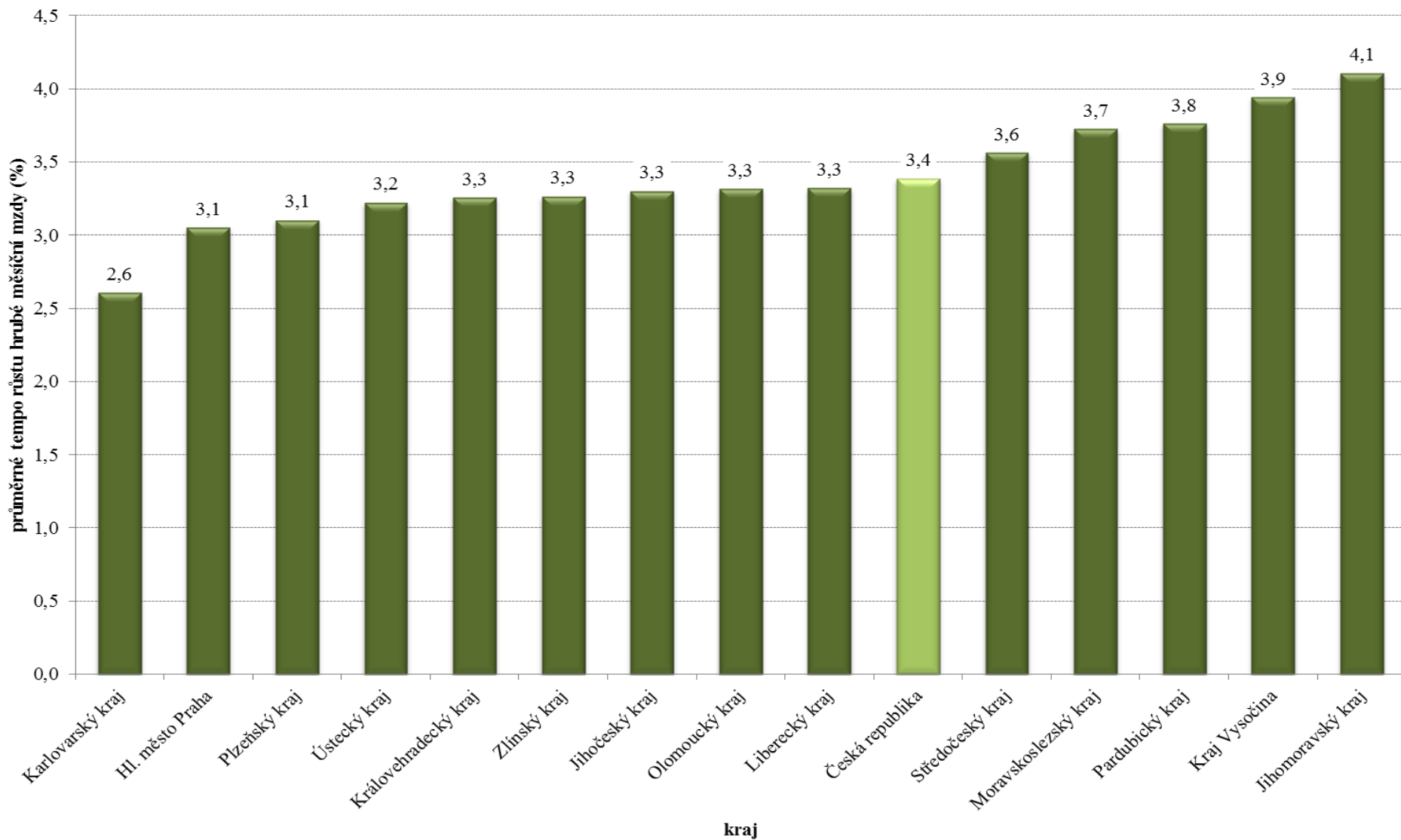
Nejnižší průměrná mzda

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	průměr
JHČ	16 764	17 305	18 533	19 333	20 070	21 467	22 767	22 951	23 418	23 199	20 581
KVK	16 791	17 549	18 070	18 583	20 778	22 099	22 848	22 926	22 498	21 723	20 387
PAK	15 885	17 561	17 979	19 105	19 943	21 520	23 382	24 120	23 537	22 978	20 601
VYS	15 571	16 718	18 360	18 715	19 988	21 733	23 493	23 760	23 944	22 918	20 520
ZLK	16 431	17 927	18 642	19 786	20 220	21 614	22 744	22 572	23 219	22 655	20 581

- Karlovarský kraj
 - Dlouhodobě nejnižší průměrná mzda
 - Nejnižší průměrná hrubá měsíční mzda v letech 2005, 2010 a 2011 (také v případě desetiletého průměru)
 - Výše mezd úzce souvisí s ekonomickou výkonností tohoto regionu
- Kraj Vysočina
- Zlínský kraj
- Jihočeský kraj
- Pardubický kraj

Průměrné tempo růstu hrubé měsíční mzdy NUTS3 v letech 2002-2011 (%)

Nejnižší průměrné tempo růstu nominálních mezd

- Kraj Karlovarský (tj. kraj s nejnižšími průměrnými mzdami)
- Tento výsledek → překvapivý, dalo by se očekávat, že právě kraj s nejnižším základem by měl být tím, který se bude z hlediska dynamiky růstu pohybovat spíše v první polovině pomyslného pořadí (jako v případě krajů Pardubického a Vysočina)
- V letech 2002-2011 docházelo spíše k prohlubování mzdových disparit → průměrné tempo růstu zaostávalo za celorepublikovým průměrem o **0,78 p.b.**
- V České republice průměrné hrubé měsíční mzdy v průběhu 10 let kumulovaně vzrostly o více než 1/3 (34,57%) X v případě Karlovarského kraje byl tento růst pouhých 26.91%
- Další nejnižší dynamiky růstu ve sledovaném období dosáhlo Hl. m. Praha a Plzeňský kraj

X

vývoj zaměstnanosti

- Jediné 2 kraje, které v daném období zaznamenaly průměrný meziroční nárůst míry zaměstnanosti:

Ústecký a Moravskoslezský kraj

- I přes tuto změnu, však oba kraje zůstávají i nadále regiony s nejnižší průměrnou mírou zaměstnanosti

(v MSK 50,97% a v USK 51,79%)

- Při porovnání dynamiky růstu nominálních mezd a míry zaměstnanosti je nejvýraznější předstih tempa růstu mezd před meziroční změnou míry zaměstnanosti v krajích s nejvyšší dynamikou růstu hrubé nominální mzdy – v kraji Pardubickém, Vysočina a Jihomoravském

	průměrné tempo růstu/meziroční změna		předstih mezd před zaměstnaností
	hrubá měsíční mzda	míra zaměstnanosti	
Česká republika	3,39	-0,05	3,44
Hl. město Praha	3,05	-0,09	3,14
Středočeský kraj	3,56	-0,03	3,59
Jihočeský kraj	3,30	-0,11	3,41
Plzeňský kraj	3,10	-0,01	3,12
Karlovarský kraj	2,61	-0,35	2,96
Ústecký kraj	3,22	0,06	3,16
Liberecký kraj	3,32	-0,36	3,68
Královehradecký kraj	3,26	-0,29	3,54
Pardubický kraj	3,76	-0,08	3,84
Kraj Vysočina	3,94	-0,18	4,12
Jihomoravský kraj	4,11	-0,01	4,12
Olomoucký kraj	3,32	-0,19	3,50
Zlínský kraj	3,26	-0,09	3,35
Moravskoslezský kraj	3,72	0,24	3,49

Moravskoslezský kraj

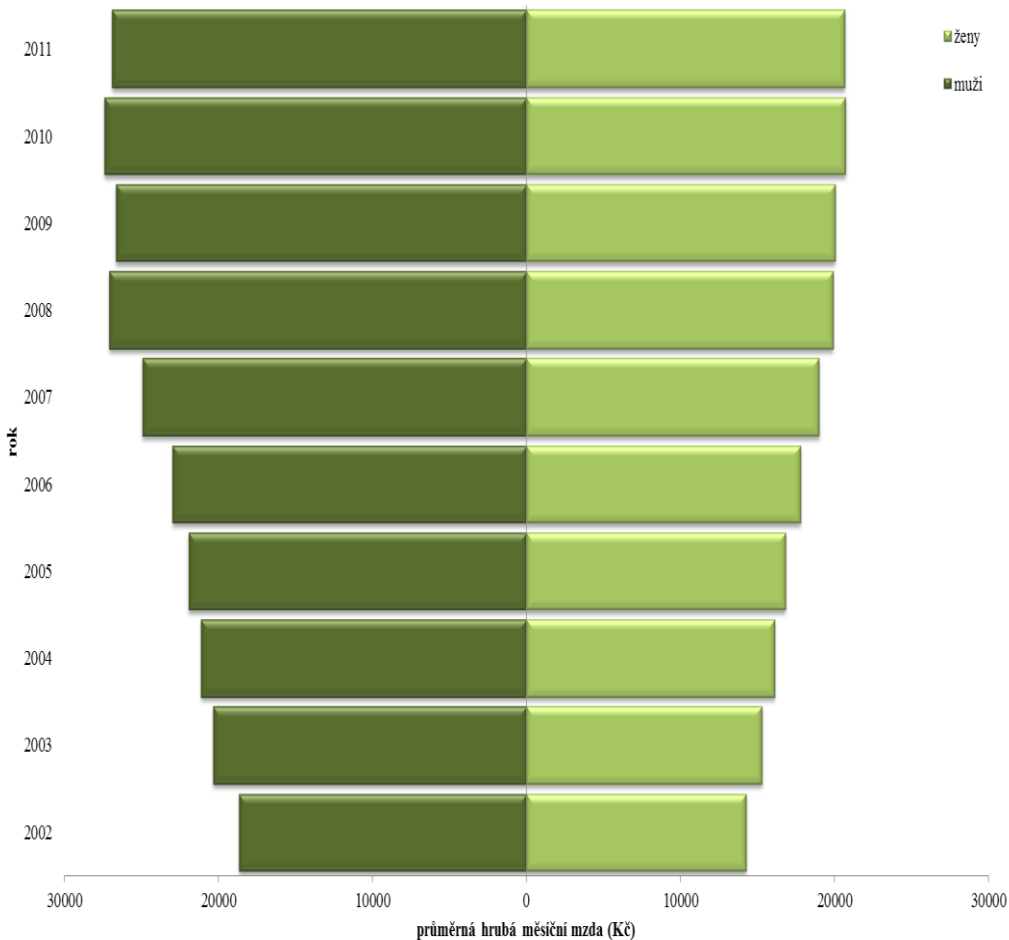

- Tradičně chápán jako kraj průmyslový, spojován s hornictvím a hutnictvím.
- V současné době je jeho výrobní základna silně diverzifikovaná.
- Moravskoslezský kraj lze i nadále považovat za jednu z největších průmyslových oblastí v Česku, a to zejména díky významným ložiskům černého uhlí, která na sebe ve významné míře vážou nejen hutní, ale také další formy těžkého průmyslu.
- v mzdové oblasti patří Moravskoslezský kraj mezi kraje s:
 - mírně podprůměrnou hrubou měsíční mzdou (21.389 Kč ve srovnání 21.970 Kč v celé ČR)
 - výraznou dynamikou růstu (3,72 %) → díky čemuž hodnota mzdy kumulovaně vzrostla o 37,81 p. b. (což tento region řadilo mezi první čtyři kraje s největším tempem růstu hrubých měsíčních mezd.)
- Za významný pak můžeme označit především růst mezd v letech 2007-2008, kdy hodnota tohoto ukazatele vzrostla v průměru o 7,56 % za rok.
- Příčiny dvouletého pozitivního obratu → v rozvoji zpracovatelského průmyslu a vstupu nových investorů do jednotlivých průmyslových zón nacházejících se na území kraje.

ked

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	průměr
MSK	16 772	18 180	19 100	19 838	20 811	22 514	24 075	23 873	24 554	24 174	21 389

Vývoj mezd v Moravskoslezském kraji dle pohlaví v letech 2002-2011

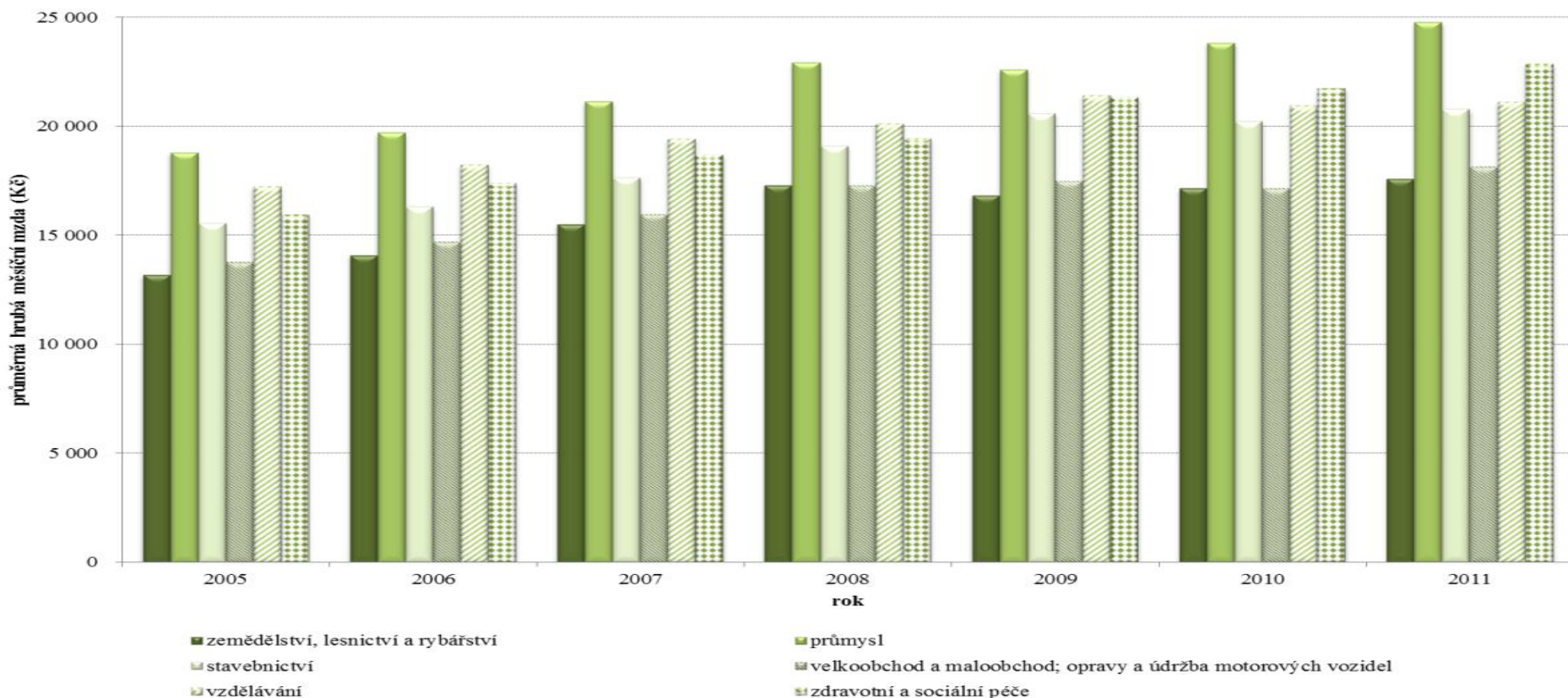

- Nominální mzdy u obou pohlaví téměř trvalý růst
- Muži – došlo k prvnímu meziročnímu poklesu průměrných mezd v roce 2009 (pokles o 1,61 %)
- V případě obou skupin došlo k poklesu v roce 2011 (pokles u mužů o 1,84% a u žen o 0,27%)
- Mzdové rozdíly mezi muži a ženami v průběhu celého sledovaného období poměrně výrazné a stále více prohlubovaly
- Počátek období (2002): muži 18658Kč, ženy 14260Kč = rozdíl 4398Kč
- Konec období (2011): muži 26902Kč, ženy 20665Kč = rozdíl 6238Kč → rozdíl o 42 p.b. vyšší než v roce 2002

Vývoj mezd v Moravskoslezském kraji dle odvětví v letech 2005-2011

- Dle jednotlivých odvětví definovaných v rámci klasifikace CZ-NACE
- Nejvyšší mzdy – zaměstnanci v průmyslových odvětvích (21 961Kč)
- Nejnižší mzdy – zaměstnanci v odvětví primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybnářství – 15 931Kč) a odvětví Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (16 350Kč)

Shrnutí

V průběhu analyzovaného období (2002-2011)

- průměrná hrubá měsíční mzda 21 970Kč (v ČR)
- 5 skupin krajů:
 - 1) Kraje s extrémně vysokou mzdou (*Hl. m. Praha*)
 - 2) Kraje s vysokou mzdou (*Středočeský kraj*)
 - 3) Kraje s průměrnou mzdou (*Plzeňský a Jihomoravský kraj*)
 - 4) Kraje s mírně podprůměrnou mzdou (*Liberecký, Ústecký a Moravskoslezský kraj*)
 - 5) Kraje s podprůměrnou mzdou (*Olomoucký, Královehradecký, Pardubický, Zlínský a Jihočeský kraj, Kraj Vysočina a Karlovarský kraj*)

- Nejvyšší průměrná měsíční mzda - Hl. m. Praha, Středočeský kraj
- Nejnižší průměrná měsíční mzda - Karlovarský kraj, kraj Vysočina, Zlínský, Jihočeský a Pardubický kraj
- Nejvyšší průměrné tempo růstu mezd – Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina, Pardubický kraj
- Nejnižší průměrné tempo růstu mezd – Karlovarský kraj, Hl. m. Praha, Plzeňský kraj

DĚKUJI ZA POZORNOST.

gajdova@opf.slu.cz
tuleja@opf.slu.cz